

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Jarmilou Ďáskovou v právní věci žalobce **M. C.**, bytem ..., zastoupeného Mgr. Janem Šarmanem, advokátem se sídlem 602 00 Brno, Pekárenská 12, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížova 25, 225 08 Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 8. 2013, č. j. ...

t a k t o :

I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 15. 8. 2013, č. j. ... **s e z r u š u j e** a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.

II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 3.146 Kč do 30-ti dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce Mgr. Jana Šarmana, advokáta se sídlem 602 00 Brno, Pekárenská 12.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozhodnutím žalované ze dne 15. 8. 2013 ve výroku rozsudku uvedeném byly žalovanou zamítnuty námitky žalobce a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 27. 5. 2013. Tímto rozhodnutím zvýšila žalovaná žalobci od 3. 2. 2007 do 6. 8. 2007 starobní důchod podle ust. § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., s tím, že starobní důchod činí ... Kč měsíčně. Od 7. 8. 2007 žalobci náleží starobní důchod ve výši dle rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 19. 9. 2012.

Dne 19. 6. 2013 podal žalobce námitky proti tomuto rozhodnutí, kde namítá, že výše důchodu činí pouze .. Kč měsíčně, což je méně, než v rozhodnutí ze dne 19. 9. 2012. Požádal o vysvětlení, zda doba od 29. 10. 1990 až 30. 9. 1992 byla fakticky započítána do celkové výše důchodu, který v současné době pobírá. Dále žádal o vysvětlení, zda při výpočtu výše doplatku za období od 3. 2. 2007 až 6. 8. 2007 bylo postupováno správně, neboť tato částka byla poukazována jako záloha.

Žalovaná přezkoumala napadené rozhodnutí v plném rozsahu včetně podaných námitek a konstatovala, že žalobce podal dne 25. 1. 2012 žádost o starobní důchod podle § 29 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., v platném znění s datem přiznání od 3. 2. 2007. Žalovaná rozhodnutím ze dne 17. 4. 2012 přiznala žalobci od 3. 2. 2007 starobní důchod podle § 29 písm. a) zákona o důchodovém pojištění ve znění účinném do 31. 12. 2007. V osobním listu důchodového pojištění, který byl součástí tohoto rozhodnutí, nebyla pro důchodové účely zhodnocena doba zaměstnání od 29. 10. 1990 až 26. 7. 1992 a nebyla vyloučena ani pro stanovení osobního vyměřovacího základu.

Žalovaná vycházela dle právní úpravy dle čl. II bodu 14 zák. č. 306/2008 Sb., za dobu před 1. 1. 2009, kdy důchod nebo jeho zvýšení se doplatí ve výši, v níž důchod správně náležel, nejvýše v rozsahu stanoveném právními předpisy účinnými ke dni 31. 12. 2008.

Žalovaná postupovala v souladu s ust. § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2008, neboť zjistila, že důchod byl přiznán nebo vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží. Důchod se zvýší nebo přizná ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží, nejvýše však 3 roky nazpět ode dne zjištění nebo uplatnění nároku na důchod nebo jeho zvýšení; průběh této lhůty platí § 55 odst. 2 věta třetí obdobně.

Z toho důvodu žalovaná žalobci zvýšila starobní důchod na dobu od 3. 2. 2007 až 6. 8. 2007 na .. Kč měsíčně podle ust. § 56 odst. 1 písm. b) cit. zákona ve znění účinném do 31. 12. 2008. Od 7. 8. 2007 náleží žalobci starobní důchod dle rozhodnutí ze dne 19. 9. 2012. V osobním listu důchodového pojištění ze dne 21. 5. 2013 byla doba zaměstnání od 29. 10. 1990 až 30. 9. 1992 uvedena v přehledu dob pojištění a pro účely stanovení osobního vyměřovacího základu vyloučena. Dále žalovaná uvedla podrobný výpočet starobního důchodu, jak ke konečné částce starobního důchodu dospěla a pro obsáhlost soud na odůvodnění napadeného rozhodnutí odkazuje.

Následně postupovala žalovaná již podle ust. § 56 odst. 1 písm. b) zák. č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kdy důchod nebo jeho zvýšení se doplatí nejvýše 5 let nazpět ode dne zjištění nebo uplatnění nároku na důchod, nebo jeho zvýšení náleží; průběh této lhůty platí § 55 odst. 2 věta druhá a třetí obdobně.

Vzhledem k tomu, že MSSZ v Brně provedla dne 6. 8. 2012 rekonstrukci evidenčního listu důchodového zabezpečení, včetně hrubých výdělků za období od 29. 10. 1990 až 26. 7. 1992, který žalovaná obdržela 7. 8. 2013 byl žalobci rozhodnutím ČSSZ ze dne 19. 9. 2012 zvýšen starobní důchod od 3. 2. 2007 na ... Kč měsíčně.

Chybějící doba pojištění tak byla žalobci zhodnocena.

Po provedeném přepočtu žalovaná konstatovala, že výše starobního důchodu je stanovena správně v souladu s platnou a účinnou právní úpravou.

Žalobce ve věci podal dne 24. 10. 2013 žalobu, kde namítal, že jak rozhodnutím ze dne 27. 5. 2013 tak rozhodnutím ze dne 15. 8. 2013 byl zkrácen na svých právech a žádá přezkoumání zákonnosti tohoto rozhodnutí.

Především namítá, že mu nebyla zohledněna doba jeho zaměstnání od 29. 10. 1990 od 30. 9. 1992. Žalovaná napřed tuto dobu nezohlednila vůbec a následně nedostatečně. Žalobce pracoval od 29. 10. 1990 do 31. 12. 1990 u organizace Silnice státní podnik Brno a v období od 1. 1. 1991 do 30. 9. 1992 pracoval u organizace Silnice Viaservis Brno s tím, že od 27. 7. 1992 – 30. 9. 1992 byl v pracovní neschopnosti.

Od 27. 7. 1992 mu byl přiznán invalidní důchod a po uplatnění žádosti o přiznání starobního důchodu dne 25. 1. 2012 přiznán i starobní důchod od 3. 2. 2007.

Žalovaná původně žalobci dobu od 29. 10. 1990 do 26. 7. 1992 nezapočítala vůbec s tím, že doklady o tehdejší žalobcově zaměstnání se nepodařilo dohledat (rozhodnutí ČSSZ ze dne 17. 4. 2012). Žalobci se podařilo dohledat doklady o jeho zaměstnání ve výše stanovené době, žalovaná žalobci dne 6. 8. 2012 vystavila evidenční list důchodového pojištění, na jehož základě pak žalovanou bylo vydáno rozhodnutí ze dne 19. 9. 2012, kterým zvýšila žalobcův důchod. Doplatek starobního důchodu byl žalobci přiznán zpětně od uplatnění nároku od 7. 8. 2007.

Žalobce však má za to, že jeho nárok vznikl v důsledku nesprávného postupu orgánu sociálního zabezpečení a proto žalobci náleží právo na doplatek od data přiznání starobního důchodu tj. od 3. 2. 2007. Žalobci vznikl nárok na doplacení nejenom starobního důchodu ale i invalidního důchodu, a to nejpozději zpětně od 1. 1. 2006. Vzhledem k tomu, že se také domohl přezkoumání jeho věci u veřejného ochránce práv, odvolal se na jeho zjištění, s kterými souhlasí. Navrhl proto zrušení obou napadených rozhodnutí.

Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě ze dne 29. 11. 2013 uvedla, že neuznává požadavek žalobce na zvýšení starobního důchodu ode dne jeho přiznání tj. od 3. 2. 2007 s přihlédnutím k jeho výdělkům prokázaným evidenčním listem ze dne 6. 8. 2012. Neprokázání dob pojištění, stejně jako dosahovaných příjmů, nelze považovat za nesprávný úřední postup. Žalovaná pro stanovení výše důchodové dávky musí vycházet z dokladů založených v evidenčním materiálu pojištěnce, popřípadě z dokladů jím předložených nebo získaných dodatečným šetřením za spoluúčasti pojištěnce. Prokázání rozhodných skutečností pro nárok nebo výši důchodové dávky je především zájem samotného žadatele o dávku. Při dodatečném prokázání takových skutečností náleží doplatek důchodové dávky podle § 56 odst. 1 zák. č. 155/1995 Sb., nejvýše 5 let nazpět ode dne jejich prokázání. V souladu s tímto ustanovením byl žalobci zvýšen starobní důchod po prokázání dosahovaných výdělků v předmětném období a rozdíl mezi vyplácenou a náležící výši mu byl doplacen 5 let nazpět.

Žalovaná přiznala určité chybné stanovení výše starobního důchodu tím, že při dodatečném započtení doby pojištění od 29. 10. 1990, v níž nebyly prokázány výdělky, tato doba nebyla vykázána jako doba vyloučená. Pro přihlédnutí k vyloučené době od 29. 10. 1990 do 30. 9. 1992 pro stanovení osobního vyměřovacího základu činí starobní důchod žalobce ...

Kč měsíčně, jak je uvedeno v rozhodnutí ze dne 27. 5. 2013. Rozdíl mezi vyplacenou a touto nově stanovenou výší starobního důchodu za dobu od 3. 2. 2007 do 6. 8. 2007 byl žalobci vyplacen v částce ... Kč. Od 7. 8. 2007 náleží starobní důchod ve výši ... Kč měsíčně podle rozhodnutí ze dne 19. 9. 2012. Vzhledem k výše uvedenému navrhuje zamítnutí žaloby a potvrzení napadeného rozhodnutí.

Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.), jakož i řízení předcházející jeho vydání a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Soud ve věci rozhodoval bez nařízení jednání podle ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., v platném znění – soudní řád správní, neboť soud může rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhli nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen.

Při šetření z dávkového spisu soud zjistil, že žalobce byl poživatelé plného invalidního důchodu od 27. 7. 1992. Podle žádosti o důchod byl mimo jiné zaměstnán i v době od 29. 10. 1990 do 26. 7. 1992. Do své žádosti o invalidní důchod žalobce uvedl svého zaměstnavatele resp. zaměstnavatele dva, od které doby do kdy. Protože v uvedené době se nepodařilo došetřit výdělky, byla tato doba pro výši důchodu hodnocena jako doba zaměstnání a v rozhodnutí o přiznání důchodu byl vyrozuměn, že pokud předloží doklad o výši příjmů, bude o výši invalidního důchodu znovu rozhodnuto.

Dne 25. 1. 2012 uplatnil žalobce žádost o starobní důchod s datem přiznání od dosažení důchodového věku tj. od 3. 2. 2007 s tím, že doba od 1. 9. 1959 do 30. 9. 1992 byla již zhodnocena pro výši invalidního důchodu. Rozhodnutím žalované ze dne 17. 4. 2012 mu byl přiznán starobní důchod od 3. 2. 2007 ve výši ... Kč měsíčně, přičemž pro výši důchodu nebyla omylem započtena doba zaměstnání od 20. 10. 1990 do 26. 7. 1992.

Městská správa sociálního zabezpečení v Brně teprve dne 6. 8. 2012 vyhotovila evidenční list důchodového pojištění na dobu od 29. 10. 1990 do 30. 9. 1992 podle ust. § 6 odst. 4 písm. u) zákona č. 582/1991 Sb. Rozhodnutím žalované ze dne 19. 9. 2012 byl žalobci zvýšen starobní důchod od 3. 2. 2007 s tím, že doplatek náleží podle ust. § 56 odst. 1 písm. b) zdp. 5 let od uplatnění nároku tj. od 7. 8. 2007.

Na základě dopisu MSSZ Brno ze dne 24. 10. 2012 byla pro výši starobního důchodu doba zaměstnání od 29. 10. 1990 do 26. 7. 1992 hodnocena jako doba vyloučená a žalobci byl poukázán doplatek starobního důchodu i za dobu od 3. 2. 2007 do 6. 8. 2007. O tomto bylo vydáno rozhodnutí ze dne 27. 5. 2013 a rozhodnutím ze dne 15. 8. 2013 byly vznesené námitky proti tomuto rozhodnutí zamítnuty a potvrzeno rozhodnutí ze dne 27. 5. 2013. V námitkách žalobce nesouhlasil s tím, že mu nebyla zhodnocena výše uvedená doba od 29. 10. 1990 do 26. 7. 1992. Podáním ze dne 13. 8. 2013 také žalobce žádal o poukázání doplatku invalidního důchodu od 27. 7. 1992 do 2. 2. 2007.

Dále soud ze správního spisu zjistil, že z přípisu ze dne 13. 8. 2013 sepsaného MSSZ v Brně vyplývá, že na výzvu žalované ze dne 5. 8. 2013 uvedl, že žalobci jde o skutečnost, že dobu pojištění od 29. 10. 1990 do 26. 7. 1992 uváděl již při uplatnění žádosti o částečný invalidní důchod dne 17. 9. 1992 a očekával, že žalovaná přihlédně k uvedené době při výpočtu přiznávaného částečného invalidního důchodu. Toto se nestalo, neboť žalovaná neměla v evidenci doby pojištění (evidenční listy), za což je však žalobce nenese žádnou odpovědnost, neboť v dané organizaci – Silnice s.p., a ... – nefiguroval na takovém pracovním postu, jehož pracovní náplní je předkládání patřičných zaměstnaneckých podkladů patřičným orgánům státní moci. Proto je přesvědčen, že navýšení vyplácených důchodových dávek, čemuž předcházelo započtený chybějící doby pojištění, kterou požaduje, by mělo být doplaceno i před zákonem stanovenou pětiletou lhůtou, dle ust. § 56 odst. 1 písm. b) zdp ve znění pozdějších předpisů. Z uvedeného tedy vyplývá, že žalobce svou žádost ze dne 24. 10. 2010 formuloval jako žádost o doplacení důchodových dávek v období od 27. 7. 1992 do 2. 2. 2007. Jako dovětek z tohoto podání vyplývá, že pokud žalovaná k uvedenému nebude moci přihlédnout a kladně toto období zhodnotit, měla vzít toto podání jako námitku proti rozhodnutí ČSSZ Praha ze dne 19. 9. 2012.

Ze správního spisu nevyplývá, že by o námitkách podaných do rozhodnutí z 19. 9. 2012 správní orgán rozhodl. Naopak ze správního spisu bylo zjištěno, že tyto námitky jako námitky vyhodnoceny nebyly z důvodu chybějícího projevu vůle přezkoumat rozhodnutí v rámci řízení o opravném prostředku. V rámci námitkového řízení mělo být pak postupováno v souladu s ust. § 56 zákona o důchodovém pojištění.

Podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., zjistí-li se, že důchod byl přiznán nebo je vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, důchod se zvýší nebo přizná, a to ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží. Důchod nebo jeho zvýšení se přitom doplatí nejvýše 5 let nazpět ode dne zjištění nebo uplatnění nároku na důchod nebo jeho zvýšení; pro běh této lhůty platí § 55 odst. 2 věta druhá a třetí obdobně. Důchod nebo jeho zvýšení se však doplatí ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží, v případě, že důchod nebyl přiznán nebo byl vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, v důsledku nesprávného postupu orgánu sociálního zabezpečení.

Správní spis též obsahuje šetření veřejného ochránce práv ve věci žalobce, na kterého se tento obrátil. Ze spisu vyplývá, že ohledně možného doplacení důchodu v důsledku nesprávného postupu u orgánu sociálního zabezpečení toto lze učinit nejdříve od 1. 1. 2006. Právní úprava umožňující neomezené doplacení důchodu v souvislosti s pochybením úřadu byla do zákona o důchodovém pojištění zakotvena od 1. 1. 2009 zákon č. 306/2008 Sb. Je tedy třeba přihlédnout k přechodným ustanovením tohoto předpisu. Dle čl. II. odst. 14 zák. č. 306/2008 Sb., se za dobu od 1. 1. 2009 důchod doplatí nejvýše v rozsahu stanoveném právními předpisy účinnými ke dni 31. 12. 2008. Dle tehdy účinného zákona o důchodovém pojištění bylo možné důchod doplatit nejvýše 3 roky nazpět, ode dne zjištění nebo uplatnění nároku na důchod. Z toho logicky plyne, že žalovaná může neomezeně doplatit zpětně důchod maximálně ode dne 1. 1. 2006. Žalobce ve své žalobě také uvádí svůj návrh u proplacení zpětně od 1. 1. 2006. Pokud se jedná o doplacení invalidního důchodu před tímto datem souhlasí i soud s názorem veřejného ochránce práv, že lze využít institut odpovědnosti za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem a podat podle zákona č. 82/1998 Sb., o

odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem žádost o náhradu škody. Příslušným orgánem k rozhodnutí o náhradě škody je Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Protože žalobce splnil svoji povinnost v době, kdy podal žádost o invalidní důchod a do žádosti správně uvedl dobu zaměstnání od 29. 10. 1990 do 30. 9. 1992 a v tehdejší době se evidenční listy ze strany zaměstnavatele pracovníkům nepředávaly, ale zasílaly se ČSSZ, bylo na žalované, aby v tomto případě tyto evidenční listy pokud nebyla splněna povinnost toho zaměstnavatele, byly vyžádány. Ze správního spisu nevyplývá, že by správní orgány takto učinily.

Protože soud podle ust. § 75 odst. 1 soudního řádu správního při přezkoumávání zákonnosti správního rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, po provedeném řízení a hodnocení důkazu (§ 77 s.ř.s.) zrušil napadené rozhodnutí a věc vrátil žalované k dalšímu řízení s tím, že správní orgán si neopatřil ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci a tato skutečnost je důvodem ke zrušení napadeného rozhodnutí pro vady řízení dle § 78 odst. 1 s.ř.s. za použití § 76 odst. 1 písm. b) i c) s.ř.s. proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu nebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění a pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, mohlo-li mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Zde soud právě poukazuje na skutečnost, že nebyly vypořádány námitky podané žalobcem proti rozhodnutí ze dne 19. 9. 2012. Jelikož tak žalovaná neučinila, odepřela tím žalobci možnost bránit se následně proti pravomocnému rozhodnutí ČSSZ správní žalobou u Krajského soudu v Brně. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí o námitkách mohlo ovlivnit rozhodnutí napadené v této věci, soud je toho názoru, že žalovaná nejprve se vypořádá s námitkami žalobce proti rozhodnutí ze dne 19. 9. 2012, a o nich rozhodne. V případě, že nebude žalobci vyhověno v jeho požadavcích, které byly obdobné jako žalobní námitky v této konkrétní projednávané věci, má možnost se žalobce bránit žalobou proti rozhodnutí o námitkách. Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobce se domáhá zhodnocení doby zaměstnání od 29. 10. 1990 do 30. 9. 1992 a zhodnocení i výdělku na základě dodatečně vyhotoveného evidenčního listu důchodového pojištění. Nelze žalobci přičítat k tíži, že v době, kdy mu vznikl už nárok na invalidní důchod a on správně označil dobu zaměstnání u zaměstnavatelů v žádosti specifikované, nelze mu klást k tíži, že nebyl schopen předložit evidenční listy. V tom bylo zapotřebí součinnosti ze strany správních orgánů a nebylo tak učiněno. Jak bylo již výše uvedeno, žalovaná ve věci vydá nové rozhodnutí, kterým zhodnotí námitky podané proti rozhodnutí ze dne 19. 9. 2012 a že o námitky se jedná jasně vyplývá z podání ze dne 13. 8. 2013 podané MSSZ za žalobce, a vydá rozhodnutí o námitkách. Teprve poté, kdy proti tomuto rozhodnutí nebude podána žaloba, rozhodne o rozhodnutí napadené žalobou v tomto řízení, v intencích právního názoru KS Brno.

Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého účastník, který měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Žalobce byl zastoupen advokátem, výši nákladů však advokát nespecifikoval, proto soud rozhodl tak, že přiznal náklady řízení podle úkonů obsažených ve věci, tj. za 2 úkony po 1.000 Kč podle § 7 bod 3 vyhl. č. 177/1996 Sb., v platném znění, celkem tedy 2.000 Kč, 2x paušál po 300 Kč, podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky, celkem tedy 600 Kč, celkem 2.600 Kč a vzhledem k tomu, že právní zástupce je plátcem DPH, DPH činí 546 Kč, celkem se

přiznávají náklady ve výši 3.146 Kč, k jejíž uhrazení zavázal žalovanou do 30 ti dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce Mgr. Jana Šarmana, advokáta se sídlem 602 00 Brno, Pekárenská 12. Žalované náhradu nákladů řízení soud nepřiznal.

P o u ě n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 12. března 2014

JUDr. Jarmila Ďásková, v. r.
samosoudkyní

Za správnost vyhotovení:
Marie Šeregelyová